

УДК 633.17 [477.7]

СХОЖІСТЬ СОРГО ЦУКРОВОГО ЗАЛЕЖНО ВІД НОРМ ВИСІВУ НАСІННЯ В УМОВАХ ПІВДЕННОГО СТЕПУ УКРАЇНИ

Кутнях Л. В., магістрант

Чернова А.В., асистент

Коваленко О. А., к. с.- г. н., доцент

Миколаївський національний аграрний університет

Польова схожість насіння залежить від якісних показників насінневого матеріалу, кліматичних та антропогенних факторів, способів сівби, сортових особливостей, норм висіву та багатьох інших чинників. Немало вчених та наукових працівників в Україні займались дослідженням залежності показників схожості від норм висіву насіння. Серед усіх перелічених дієвих факторів на формування процесу росту рослин сорго цукрового, основними, за результатами досліджень Сторожик Л.І. [2], є спосіб сівби та біологічні особливості гібриду, які становлять близько 39% впливу, а норми висіву змінюють даний показник лише на 18%. Величина схожості насіння у значній мірі залежала від гідротермічних умов у період «сівба-сходи». Так, при значенні ГТК у 2011 р. на рівні 1,3, польова схожість насіння сорго становила в середньому по всіх варіантах досліду 76–84%, у 2012 р. (ГТК 1,2) – 78–86%, у 2013 р. (ГТК 0,7) – 73–80 та у 2014 р. при ГТК 1,6 – 81–89%.

Мулярчук О.І. вважає, що посівні норми мають значний вплив на польову схожість в умовах Лісостепової зони України. Так, при досліджуваних нормах 170, 290 та 320 тис. насінин/га схожість насінневого матеріалу мала тенденцію до поступового збільшення, й склала відповідно 76, 79, та 80% [1]. Такої ж думки Соколов С.Л., який стверджує, що в умовах достатнього зволоження фактором, що зумовлює величину польової схожості насіння, є норма її висіву в культурі цукрового сорго. Вченим встановлено, що польова схожість насіння має обернену залежність від біологічних особливостей сорту та норм висіву. Зі збільшенням кількості висіяного насіння на одиниці площі у всіх сортів спостерігалось скорочення польової схожості на 2,0-8,0% по всіх сортах [3].

Дослідження провели в умовах ННПЦ Миколаївського національного аграрного університету впродовж 2012-2015 рр. на чорноземах південних по попередникам цибуля та чорний пар.

В нашому досліді єдиним суттєвим чинником, що впливав на польову схожість насіння були кліматичні умови. Впродовж 2012-2015 рр. кількість

опадів та температура повітря відрізнялись, що відобразилось на показниках схожості по роках. Так, найбільш високим цей показник був по гібриду Медовий, та в середньому за три роки становив 86,7 %, а найменшим по сорту Фаворит - 80,2%. Кращим цей показник був у 2014 році по всіх сортах та гібридах насіннєвий матеріал був сформований з найкращими показниками схожості, втім в 2013 році вони були найгіршими. Норма висіву не суттєво впливали на польову схожість насіння сорго цукрового. Різниця у показниках схожості між варіантами склала 0,3 - 0,8%.

Лабораторну схожість насіння сортів та гібридів сорго цукрового в залежності від норм висіву в середньому за 2012-2015 рр. представлено у вигляді діаграми на рис. 1.

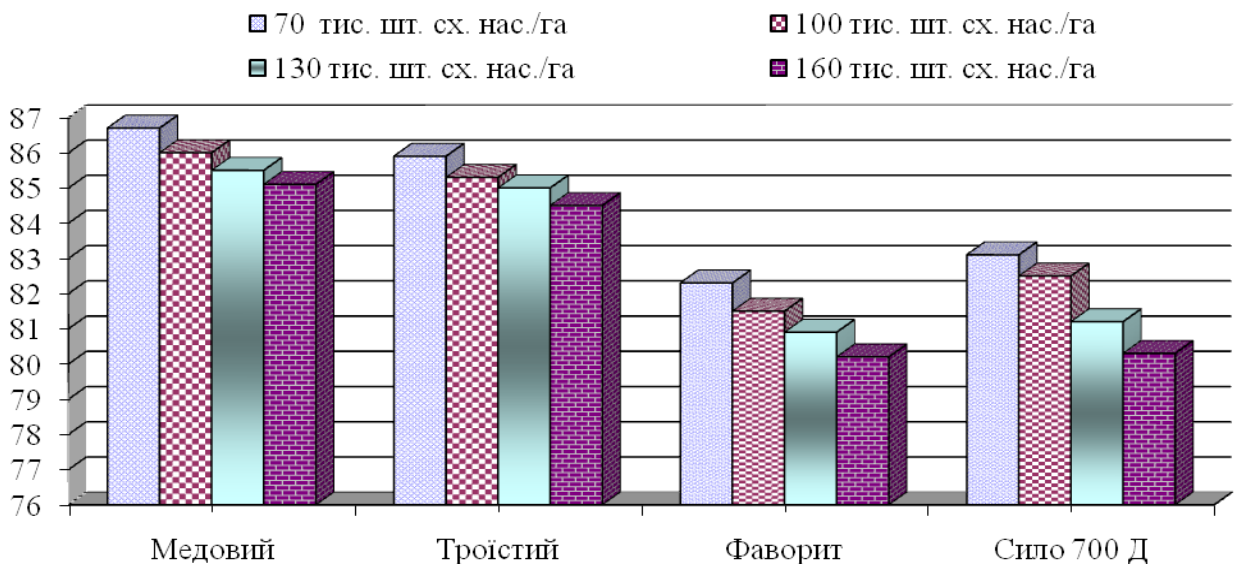

Рисунок 1. Лабораторна схожість насіння сортів та гібридів сорго цукрового залежно від норм висіву насіння, в середньому за 2012-2015 рр.,%

Отже, наші дослідження відносно впливу норм висіву насіння на показники схожості культури сорго цукрового в умовах Південного Степу України показали, що даний фактор має вплив на відсоток схожості, але він є незначним, і більшу дію спричиняють кліматичні умови року.

Література

- Мулярчук О.І. Біопаливо з цукрового сорго / О. І. Мулярчук, Ю. Г. Міщенко, І. М. Масик, Г. А. Давиденко // Вісник Сумського національного аграрного університету : Агронія і біологія. – 2014. – Вип. 3. – С. 99-103.
- Сторожик Л. І. Стимулювання насіння сорго цукрового / Л. І.

Сторожик // Новітні агротехнології. - 2014. - № 1. - С. 23-30.

Соколов С. Л. Продуктивность новых сортов сахарного сорго в зависимости от норм посева в условиях неостаточного увлажнения : Дис. ... канд. с.х. наук : 06.01.09. п. Персиановский: РГБ, 2006. – 196 с.